



## Peer Krisztina gyerekpszichológus segítő gondolatai a játékhöz, témákhoz kapcsolódóan

Tabutémákról akkor tudunk őszintén beszélgetni a gyerekekkel, ha tisztában vagyunk azzal, mi magunk hogyan viszonyulunk az adott témához. Hiszen előfordul, hogy mi is érintve vagyunk, hogy heves érzelmek és erős indulatok mentén tudnánk csak beszélgetni róla. A hétköznapi életben érdemes ezt az érzelmi bevonódottságot a gyerek nyelvén megfogalmazni, és átadni a beszélgetésvezetést másnak, vagy időt adni magunknak, és később visszatérni a témára. A társasjáték azzal hidalja át ezt a problémát, hogy játékszabálya sok helyütt megengedő jellegű, továbbá lehetőséget ad arra is, hogy a felnőtt előre szelektáljon a témák és a kártyák között. Így nem kell olyan terepre merészkednie, ahol az érintettsége megnehezítené a beszélgetést. A játék tehát nem sodorja bele a felnőttet olyan helyzetekbe, mint a hétköznapi élet.

A játékkal az a célunk, hogy azok a kérdések, amelyekről nehezen vagy egyáltalán nem beszélünk, könnyebben csúszszanak felültnnek, gyerekek egyaránt. A vers pedig olyan szimbolikus világot teremt, melyben a gyerek otthonosan mozog, egy ismerős közegben pedig sokkal könnyebb új ismereteket megérteni és befogadni. A gyermek gondolkodása ugyanis szimbolikus, a tárgyak és a szavak is szimbolizálhatnak más tárgyakat. És bár egy kisgyerek nem képes gondolatban elszakadni a számára érzékszervileg hozzáférhető világtól, a szimbólumok megjelenésével elindul a belső képalkotási folyamat, ami segíti számára a megértést.

Az olvasó találkozhat olyan témákkal a könyvben, amelyeknél nem konkrétan a jelenséget nevezük meg, hanem átvitt értelemben, a szimbólumok, metaforák nyelvén lesz róluk szó (például a halál visszafordíthatatlansága vagy az addikciók esetében a drogokkal kapcsolatos problémák), mert a gyerekeknek ezek még nagyon elvont fogalmak, és felesleges is őket érzelmileg terhelni a részletekkel. Azért gondoljuk mégis, hogy szükséges róluk beszélni, mert egyrészt óhatatlanul találkoznak mindezzel a hétköznapi életükben, másrészt, ha gondolatban ismerkednek egy-egy jelenség természetével, akkor egy későbbi életkorban lesz kapaszkodójuk, hogy mélyebben megértsék azt.

Azt gondoljuk tehát, hogy a gyermeki gondolkodást és a témával való megküzdést meg lehet segíteni, a tabutémák körüljárása preventív céllal működik. Minél ismerősebb számára, gyerekünk annál könnyebben, toleránsabban, megértőbben és elfogadóbban tud majd reagálni akkor, amikor olyan élethelyzetbe kerül, hogy szembetalálja magát valamely tabutémával.



## Néhány jó tanács:

- ✦ Nem kell a témákat időzíteni, sem életkorhoz kötni. Nincs olyan általános alapelv, amely azt mondaná, hogy, mondjuk, a halálról csak hároméves kor után, a szexualitásról pedig mindenképpen nyolcéves kor előtt érdemes beszélnünk. A gyerekeket főleg félteni, ők nálunk rendre fesztelenebbül képesek kérdezni és beszélni az őket érdeklő témáktól.
- ✦ A gyerekekkel mindig őszintén, az ő életkori, értelmi képességeiknek megfelelően érdemes beszélgetni. Ha a kérdés megfogalmazódott, elhangzott, fontos, hogy válaszoljunk is nekik, hiszen a hallgatás vagy a téma kerülése szorongáskeltő lehet. Ennek elkerülése érdekében is hasznos, ha a felnőtt előre megismerte a játékot.
- ✦ Esetenként azért nem könnyű egy-egy témáról beszélni, mert mi magunk sem vagyunk megfelelően tájékozottak a beszélgetés felépítéséhez. Nem kell mindenre tudnunk a választ, nyugodtan nézzünk utána annak, amiben bizonytalan a tudásunk. A *Kibeszélő* című könyvünk egyes fejezeteinek szakmai írásai ebben szeretnének segíteni a felnőtteknek. Van úgy, hogy nincs egy általános válasz valamire (például arra, hogy mi történik azzal, aki meghalt), az ilyen témákat érdemes többféle szempontból körüljárni, és a lehetséges válaszokat megbeszélni. A kártyák vagy a gyerekek kérdései olykor egyszerűnek tűnhetnek, de a bennük felmerülő témák és problémák nem mindig azok. Ezért szánjuk rá az időt, és kerüljük a leegyszerűsített, kitérő válaszokat.
- ✦ A *Kérdező* nevű játék során segítheti a beszélgetést, ha a szülő olykor visszakérdez („Te hogy gondoltod?”, „Szerinted mi történik?”), és ha időnként értelmez („Jól értem, hogy arra gondoltál, hogy...”), mert ezzel kiderítheti, mi az, amit a gyerek már egyébként is tud, így nem fog nagyon előreszaladni, és kevésbé kell aggódnia azon, hogy valami olyat mond el, amire a gyerek még nem állt készen.